

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Pauló Katalin ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperesnek (felperes címe) a ... jogtanácsos által képviselt alperes (alperes címe) ellen biztosítási szolgáltatás teljesítése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 2.G.41.896/2007. számon megindított, és a Fővárosi Ítéltábla 2010. november 12-én 6.Pf.20.900/2010/8. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében a felperes 51. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán a 2011. október 27. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (Kettőszázezer) forint felülvizsgálati perköltséget és 8 napon belül rójon le az iratoknál leletezés terhe mellett 1.435.500 (Egymilliónégyszáz-harmincötezer-ötszáz) forint le nem rótt különbözeti felülvizsgálati eljárási illetéket.

A felperes a saját felülvizsgálati perköltségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes jogelődje és az alperes 2006. szeptember 15-én vagyonbiztosítási szerződést kötött, amely biztosítási eseményként határozta meg a villámcsapást is.

A szerződés úgy rendelkezik, hogy nem tartozik a kockázatviselés körébe az előírt villámvédelmi rendszer hiánya miatt és a közvetett hatásként bekövetkező kár. A felek a kockázatviselés helyeként a **cím** alatti ingatlant jelölték meg, amelyen egy golfpálya működik. A felperesi jogelőd 2006. szeptember 13-án szerződési ajánlata részeként tűzkockázat módosító tényezők, ... elnevezésű adatközlő lapot töltött ki. Ezen úgy nyilatkozott, hogy az ingatlan fel van szerelve villámvédelmi rendszerrel. A golfpályán elhelyezett öntözőrendszert a 2007. május 4. és május 6. közötti időszakban villámcsapás érte, aminek következtében az öntözőrendszer villamos-vezérlőberendezése és más elemei megrongálódtak. A felperes jogelődje az öntözőrendszert kijavíttatta. A javítási költségek megtérítése iránt kárigényt jelentett be az alperesnél, az igényt az alperes elutasította. A felperesi jogelőd a biztosítási szerződésből eredő, az alperessel szemben fennálló követeléseit a felperesre engedményezte.

A felperes keresetében 24.525.000 forint és ennek 2006. október 5. napjától járó kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését arra hivatkozással, hogy a szerződésben biztosítási eseményként megjelölt villámcsapás bekövetkezett, az alperes köteles biztosítási szolgáltatás teljesítésére.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Vitatta a biztosítási esemény bekövetkezését. Arra is hivatkozott, hogy az előírt villámvédelmi rendszer hiánya miatt nem köteles a kárt megtéríteni. A felperesi jogelőd valótlan tartalmú nyilatkozatot tett a villamos-berendezések állapotára, azok rendszeres ellenőrzésére, valamint a villámvédelmi rendszer meglétére vonatkozóan. Ezzel megsértette a Ptk. 540.§-ában előírt közlési kötelezettségét. Emiatt a Ptk. 210.§ (1) bekezdése és a 236.§ (3) bekezdése alapján megtámadási kifogást terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperest megillette a jogosultság arra, hogy a ... és az alperes által megkötött vagyonbiztosítási szerződés alapján a **cím** alatti kockázatviselési helyen 2007. május 5-én bekövetkezett káreseménnyel összefüggésben az alperestől a biztosítási szolgáltatás teljesítését követelje. Az ítélet indokai között megállapította, hogy a felek között a Ptk. 536.§-ában szabályozott vagyonbiztosítási szerződés jött létre. A kihallgatott tanúk vallomása és a perben beszerzett szakvélemény alapján tényként állapította meg, hogy az öntözőrendszer rongálódását közvetlen villámcsapás okozta. Álláspontja szerint a felperesi jogelődnek a szerződéskötést megelőzően tett nyilatkozata nem minden részében vált a biztosítási szerződés részévé, ezért nem tulajdonított jogi jelentőséget annak az adatközlésnek, hogy az öntözőrendszer rendelkezik villámvédelmi rendszerrel. A szerződéses feltételeket

maga az alperes szerkesztette, ezért lehetősége volt a kockázat elbírálása szempontjából lényegesnek tartott adatokat a szerződés részévé tenni. Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a ... jelű különös szabályzat 2. pont c) pontja értelmében a biztosító kockázatviselése csak az előírt villámvédelmi rendszer hiányában kizárt. Mivel sem jogszabály, sem a szerződés nem tartalmazott előírást a kockázatviselési hely villámvédelmi rendszerére vonatkozóan, a rendszer hiánya nem zárta ki a biztosító kockázatviselését.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Indokai szerint a tűzkockázat módosító tényezők ... megjelölésű adatközlő lapon a felperes jogelődje úgy nyilatkozott, hogy a kockázatviselés helyén van villámvédelem. A perben beszerzett szakértői véleményből és a tanúvallomásokból azonban kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a káresemény bekövetkezésekor a kockázatviselés helye nem volt felszerelve villámvédelmi rendszerrel. Ezt a körülményt maga a felperes sem tagadta. A biztosítási szerződés biztosítási eseményként határozta meg a villámcsapást, ezáltal az alperes kockázatviselése kiterjedt a villámcsapás következtében keletkező károkra is. Emiatt a villámvédelmi rendszer megléte vagy hiánya olyan körülmény, ami a biztosítás elvállalása szempontjából lényeges volt. A villámvédelemre vonatkozó valótlan tartalmú válaszadással a felperes jogelődje megsértette a Ptk. 540.§ (1) bekezdésében előírt közzétételi kötelezettségét. A Ptk. 540.§ (3) bekezdése értelmében a valóságtól eltérő tartalmú közzététel elsődleges jogkövetkezménye biztosítási szerződések esetében nem a szerződési nyilatkozat megtámadhatósága, hanem az, hogy a biztosító kötelezettsége nem áll be. ... igazságügyi műszaki szakértő az elsőfokú eljárásban előterjesztett írásbeli szakvéleményét a másodfokú eljárásban szóban kiegészítette. A másodfokú bíróság ennek alapján megállapította, hogy létezik olyan műszaki megoldás, amellyel a golfpálya öntözőrendszerének villámvédelme megoldható. A kiegészített szakvéleményből az is megállapítható volt, hogy a villámvédelmi rendszer alkalmazása a villámcsapás által okozott rongálódásokat és az emiatt keletkezett károkat enyhítette volna. Ezért a villámvédelmi rendszer hiánya közrehatott a villámcsapás által okozott károk bekövetkezésében, a biztosító teljesítési kötelezettsége pedig nem állt be.

A jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében a felperes a jogerős határozat hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 540.§ (1) és (3) bekezdéseiben, valamint a 207.§ (1) bekezdésébe foglalt anyagi jogi, valamint a Pp. 206.§-ának (1) bekezdése szerinti eljárásjogi szabályokat. Előadása szerint a közzétételi kötelezettségének eleget

tett [Ptk. 540.§ (1) bekezdés]. A felperesi jogelőd a perbeli vagyonbiztosítási szerződést a felépítményes ingatlanára kötötte, melyen „szálloda-vendéglátás” tevékenységet folytatott. A Ptk. 207.§ (1) bekezdésében foglalt értelmezési elv szerint valós adatokat közölt a biztosított vagyontárgyról. A kérdések a biztosított vagyontárgy értékének túlnyomó részét magában foglaló szálloda és klubház épületre vonatkoztak. A szálloda felépítmény a szerződés megkötésének időpontjában is és jelenleg is rendelkezik rendszeresen vizsgált villámvédelemmel. Ez a villámvédelmi berendezés a jelen biztosítási esemény tárgyát nem érinti. A golfpályára vonatkozóan az alperes semmiféle kérdést nem tett fel. Az F/7. sorszám alatt csatolt nyilatkozat tartalma nem értelmezhető kiterjesztően akként, hogy a 19. számú kérdésre adott válasz a golfpályára vonatkozhatott volna. A golfpálya létesítmény - mint ahogy azt a perben beszerzett szakvélemény is rögzíti - villámvédelemre nem kötelezett a vonatkozó rendeletek szerint. Az öntözőrendszer villámvédelemmel történő felszerelésének igénye csak a káresemény bejelentését követően merült fel. A villámvédelem hiánya pedig nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkeztében [Ptk. 540.§ (3) bekezdése].

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban fenntartására irányult. Előadta, hogy a felülvizsgálati kérelem részben ellentétben áll a felperes eddigi előadásával, mivel abból az a következtetés vonható le, hogy a felperes szándéka csak a szálloda és a klubház biztosítására terjedt ki. Amennyiben a felperes ajánlata a golfpályán található biztosításba vehető vagyontárgyakra is kiterjedt, az alperesi adatlap minden biztosított vagyontárgyra értelemszerűen vonatkozott. A felperesi jogelőd a közlési kötelezettségét megsértette, mert úgy nyilatkozott, hogy rendszeresen vizsgált villámvédelem van, és az alperes ennek tudatában vállalta a kockázatot. A felperes által felkért szakértő véleménye is bizonyította, hogy van okozati összefüggés a villámvédelem hiánya és a perbeli kár között, mert a golfpálya öntözőrendszerének villámvédelme a kár utáni helyreállítás során megoldódott.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

Nem volt vitás a felek között, hogy a perbeli biztosítási szerződés biztosítási eseményként jelölte meg a villámcsapást. Az alperes kockázatvállalása szempontjából előírt villámvédelmi rendszert a tűzkockázat módosító tényezők ... elnevezésű adatközlő lap 19. számú pontjából kitűnően a rendszeresen ellenőrzött (nyilvánvalóan működőképes) villámvédelem jelentette. Tény, hogy az öntözőrendszer berendezései villámvédelemmel nem voltak ellátva. A felperes nyilatkozata szerint is csak a szálloda, illetve a klubház rendelkezett villámvédelemmel. A felperes - bár a bizonyítás e vonatkozásban a perben őt terhelte - nem bizonyította azt sem, hogy

a villámvédelem hiánya nem hatott közre a felperes jogelődjét ért kár bekövetkeztében. A kirendelt igazságügyi szakértőnek a fellebbezési tárgyaláson tett szakvéleményt kiegészítő nyilatkozata figyelembevételével nem okszerűtlen a másodfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a villámvédelmi rendszer hiánya közrehatott a villámcsapás által okozott károk bekövetkezésében.

A felülvizsgálati kérelemnek abból az álláspontjából, amely szerint a felek szerződéskötési akarata a felépítmény villámvédelmére terjedt ki, az következik, hogy az alperes a golfpálya említett berendezéseire villámcsapás elleni biztosítási kockázatot nem vállalt. Az alperes felelősségvállalása csak a védett vagyontárgyakra terjedt ki.

Mindezek alapján helytálló a keresetet elutasító jogerős döntés. A Legfelsőbb Bíróság azt az álláspontot is osztja, hogy az egész ingatlan biztosítottsága feltételezésével a felperes nyilatkozata nem volt valós. Ezáltal a felperes jogelődje a törvényben előírt közlési kötelezettségét megsértette.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán kötelezte a felperest az alperes felülvizsgálati jogi képviselési díjának megfelelő perköltség megfizetésére. Miután a felperes a keresetét elutasító jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmén csupán 36.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket rótt le, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 73/A.§ (3) bekezdése alapján leletezés terhével köteles az illetékkülönbözet megfizetésére. Pervesztessége folytán a saját felülvizsgálati perköltségét maga köteles viselni.

Budapest, 2011. október 27.

dr. Kiss Mária tanácselnök s.k., dr. Rédei Anna előadó bíró s.k.,
dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző